

Olje- og energidepartementet

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd for 2019

INNHold

1	Innledning.....	2
2	Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd	2
2.1	Mål	2
2.2	Sektorpolitiske prioriteringer fra Olje- og energidepartementet.....	2
2.3	Styringsinformasjon	3
3	Budsjetttildelinger og fullmakter for 2019	3
4	Krav til rapportering	5
5	Planlagte møter i 2019	7
6	Tildeling.....	7

1 Innledning

Det vises til Prop. 1 S fra Olje- og energidepartementet og Innst. 9 S (2018-2019). Tildelingsbrevet tar utgangspunkt i disse dokumentene og gir en nærmere beskrivelse av premisser og føringer for oppgavene Norges forskningsråd skal utføre i 2019, hvilke mål som skal oppfylles og hvordan rapporteringen skal foregå.

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

2.1 Mål

Det vises til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for 2019 som omtaler regjeringens forskningspolitiske mål og prioriteringer samt mål som regjeringen har fastsatt for Norges forskningsråd:

1. Økt vitenskapelig kvalitet
2. Økt verdiskaping i næringslivet
3. Møte store samfunnsutfordringer
4. Velfungerende forskningssystem
5. God rådgivning

2.2 Sektorpolitiske prioriteringer fra Olje- og energidepartementet

Prioriteringene under dette punktet danner, sammen med styringssystemet omtalt ovenfor, rammen for bruken av midler fra Olje- og energidepartementet i 2019.

De sektorpolitiske prioriteringene innenfor energi, petroleum og CO₂-håndtering er omtalt under programkategori 18.30 Forskning og næringsutvikling og programkategori 18.40 CO₂-håndtering i Prop. 1 S (2018-2019) for Olje- og energidepartementet.

Regjeringens hovedmål for satsingen på forskning, utvikling og demonstrasjon innenfor energi- og petroleumssektoren er at den skal bidra til økt verdiskaping og sikker, kostnadseffektiv og bærekraftig utnyttelse av energi- og petroleumsressursene. Innsatsen har følgende delmål:

- Sikre langsiktig kunnskaps- og teknologiutvikling
- Fremme konkurransedyktighet og økt verdiskaping i energi- og petroleumsnæringene i Norge
- Bidra med løsninger som legger til rette for et lavutslippssamfunn

Viktige overordnede prioriteringer for midlene fra Olje- og energidepartementet til energi- og petroleumsforskning i 2019 er:

- Økt langsiktig kompetanseutvikling i energi- og petroleumssektoren (*Møte store samfunnsutfordringer, Økt verdiskaping i næringslivet*).
- Reduserte negative miljø- og klimavirkninger av virksomheten (*Møte store samfunnsutfordringer*).
- Styrket norsk konkurransekraft innenfor energi- og petroleumssektoren, særlig på områder hvor norske aktører har spesielle fortrinn (*Økt verdiskaping i næringslivet*).
- Økt kunnskap som grunnlag for politikkutvikling og god forvaltning av energi- og petroleumsressursene (*Møte store samfunnsutfordringer*).

- Styrket forskningssamarbeid med land med sterk relevans for norske forsknings- og teknologimiljøer samt norsk næringsliv innenfor energi- og petroleumsområdet (Økt verdiskaping i næringslivet, Økt vitenskapelig kvalitet).
- Økt deltakelse fra norske aktører i internasjonal forskningsaktivitet, særlig Horisont 2020 (Økt verdiskaping i næringslivet, Økt vitenskapelig kvalitet).

Det er over angitt i parentes hvordan disse prioriteringene korresponderer med målene som er fastsatt for Norges forskningsråd.

2.3 Styringsinformasjon

Det vises til punkt 3 i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til Norges forskningsråd som omtaler styringsinformasjon for målene som er felles for alle departementene.

3 Budsjetttildelinger og fullmakter for 2019

For 2019 stiller departementet følgende beløp til rådighet for Norges forskningsråd:

Betegnelse	Kap/post	Beløp i 1000 kr
<u>Petroleumssektoren:</u>	1830.50	330 500
PETROMAKS 2.....		218 500
DEMO 2000.....		70 000
Forskningssentre for petroleumsvirksomhet.....		30 000
MARINFORSK.....		5 500
Strategisk petroleumsforskning.....		6 500
<u>Energisektoren</u>	1830.50	470 000
ENERGIX.....		285 000
Forskningssentre for miljøvennlig energi (FME).....		177 000
Strategisk energiforskning.....		8 000
<u>CO₂-håndtering:</u>	1840.50	92 000
CLIMIT-FoU.....		92 000
Sum overføring til Norges forskningsråd		892 500

De midler som stilles til disposisjon for Norges forskningsråd skal utnyttes effektivt og målrettet. Forskningsrådet gis fullmakt til å omfordele midler mellom programmer og virkemidler innenfor den enkelte sektor, så lenge man sikrer måloppnåelse på sikt. Gode grunner til omdisponeringer kan være forsinkelser i programstart eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning. Avvik fra føringer i tildelingsbrevet og behov for omdisponeringer over 5 mill. kroner skal tas opp med Olje- og energidepartementet.

Tildelte midler for 2019 vil bli utbetalt ved begynnelsen av året.

Overordnede budsjettføringer

Midlene over Olje- og energidepartementets budsjett skal gå til prosjekter med høy samfunnsøkonomisk nytte, vitenskapelig kvalitet og relevans, og som ellers ikke ville blitt realisert eller realisert i et mindre omfang eller over lengre tid.

Departementet forventer at de nasjonale FoU-strategiene Energi21 og OG21 legges til grunn for prioriteringen av støtte til prosjekter og aktiviteter på henholdsvis energi- og petroleumsområdet.

Norges forskningsråd skal også arbeide for en god sammenheng mellom nasjonale og internasjonale virkemidler og programmer innenfor energi- og petroleumsforskning og CO₂-håndtering. Der det er hensiktsmessig skal Norges forskningsråd se på mulighetene for samarbeid og felles utlysninger mellom energi- og petroleumsprogrammene eller andre relevante programmer.

Departementet ber Norges forskningsråd følge opp at helse, miljø og sikkerhet (HMS) er en integrert del av energi- og petroleumsforskningen.

Som omtalt i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev, er det forventet at Forskningsrådet samarbeider med de øvrige virkemiddelaktørene. Olje- og energidepartementet er særlig opptatt av at Norges forskningsråd bidrar til et effektivt samarbeid med Oljedirektoratet, Norges vassdrags- og energidirektorat, Enova SF, Gassnova SF, NORWEP og Innovasjon Norge.

Departementet forutsetter at tildelte midler benyttes i tråd med vedtatte programplaner og styrende dokumenter.

Petroleumssektoren

Av midlene til PETROMAKS 2 og DEMO 2000 skal minst 35 mill. kroner settes av til forskning rettet mot energieffektivisering og reduksjon av klimagassutslipp tilknyttet olje- og gassproduksjon på norsk sokkel.

Det settes av 30 mill. kroner til forskningssentre for petroleumsvirksomhet, hvorav 15 mill. kroner til senter for lavutslippsteknologi, 10 mill. kroner til senter for økt utvinning og 5 mill. kroner til senter for arktiske utfordringer på norsk sokkel.

Av midlene som er satt av til strategisk petroleumsforskning, skal 2,5 mill. kroner gå til sjøfuglprogrammet SEAPOP i regi av Norsk Polarinstitutt og Norsk institutt for naturforskning, 3 mill. kroner til The International Ocean Discovery Program (IODP) og 1 mill. kroner til ordningen Fri prosjektstøtte knyttet til matematikk, naturvitenskap og teknologi.

Energisektoren

Av midlene til strategisk energiforskning skal 6,5 mill. kroner gå til prosjektetableringsstøtte gjennom PES2020-ordningen, som skal styrke norske forsknings- og teknologimiljøers deltakelse i EUs forsknings- og innovasjonsprogram Horisont 2020. Videre settes 1,5 mill. kroner av til Norsk institutt for sjøretts strategiske universitetsprogram om energirett, med fokus på regulering av kraftmarkedet.

Olje- og energidepartementet er en sentral bruker av samfunnsvitenskapelig forskning på energiområdet. Departementet ønsker dialog med Norges forskningsråd om innretningen av den samfunnsvitenskapelige prosjektporteføljen og nye FME-tildelinger.

Departementet ber Forskningsrådet om å vurdere eventuell oppfølging av prosjektet som undersøker effekter av de målrettede aktivitetene innenfor energiforskning (ENERGIX, FME og CLIMIT).

CO₂-håndtering

I arbeidet med CLIMIT må det tas hensyn til prioriteringene som kommer frem i SET-planens implementeringsplan for CCUS og arbeidet som er satt i gang for å følge opp implementeringsplanen.

Internasjonalt samarbeid og øvrige budsjettføringer

Olje- og energidepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev, som understreker at Forskningsrådet skal videreføre sitt internasjonale arbeid for departementene.

EUs forsknings- og innovasjonssatsing på energiområdet er viktig for Norge. Forskningsrådet har en viktig rolle i å mobilisere og følge opp norske energiforskningsmiljøer og norsk næringsliv på områder som har høy prioritet. Olje- og energidepartementet er opptatt av at Forskningsrådet med utgangspunkt i norske interesser på energiområdet påvirker EUs satsinger, i første rekke gjennom deltakelsen i energikomiteen i Horisont 2020, i arbeidet som National Contact Point (NCP) og sammen med Olje- og energidepartementet i arbeidet med SET-planen (Strategic Energy Technology Plan). EU-arbeidet omfatter også deltakelse i arbeidet med ACT, samt ECCSEL ERIC.

Foruten EU-arenaen, inkluderer Norges forskningsråds internasjonale arbeid på Olje- og energidepartementets ansvarsområde også andre relevante internasjonale samarbeidsarenaer, slik som Mission Innovation, Det internasjonale energibyrådet (IEA), Nordisk energiforskning og Carbon Sequestration Leadership Forum (CSLF).

Som det fremgår av Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev, skal Forskningsrådet prioritere internasjonalt forskningssamarbeid med de prioriterte samarbeidslandene. Olje- og energidepartementet er særlig opptatt av samarbeidsavtalene Norge har med USA, Brasil, Storbritannia og Japan. Olje- og energidepartementet legger også vekt på at Forskningsrådet bidrar til å styrke øvrig forskningssamarbeid med land med sterk relevans for energi- og petroleumsområdet, som Kina og Canada.

4 Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Norges forskningsråds virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning, overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning er oppgaver som har høy prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Olje- og energidepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av virksomhetskostnader.

OG21 og Energi21 er sentrale prosesser for ivaretagelse av departementets sektoransvar. Departementet er derfor opptatt av at Norges forskningsråd ivaretar arbeidet med de nasjonale FoU-strategiene på en god måte.

Olje- og energidepartementet legger til grunn at Forskningsrådet har tilstrekkelig oppmerksomhet på cybersikkerhet/IKT-sikkerhet på områder av relevans for departementet, og ønsker å følge opp dette i et separat møte/workshop.

Olje- og energidepartementet ber også Forskningsrådet om å bistå med innspill til arbeidet departementet gjør sammen med Klima- og miljødepartementet for å utarbeide regjeringens helhetlige strategi for forskning, teknologiutvikling og bruk av hydrogen som energibærer.

Departementet ber Forskningsrådet innen utgangen av 2019 gjennomføre en studie som undersøker effekter av de målrettede aktivitetene innenfor petroleumsforskning, jf. tilsvarende arbeid som ble gjort for energiforskning i 2018.

Departementet ber Forskningsrådet fullføre arbeidet med å fremskaffe et kunnskapsgrunnlag for FoU for mineralutvinning på havbunnen innen juni 2019.

5 Krav til rapportering

Olje- og energidepartementet ber om rapportering innen **1. mai 2020** med utgangspunkt i følgende sektorpolitiske prioriteringer:

- Petroleum
- Energi
- CO₂-håndtering

De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet i punkt 2.2 i dette tildelingsbrevet.

Rapporteringen skal gi en samlet oversikt over finansieringen av forskning innenfor departementets sektor, herunder finansieringen over andre departementers budsjetter med relevans for OEDs sektor (inkludert relevante SFI/SFF og innrapporterte FoU-investeringer i SkatteFUNN).

Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i henhold til Kunnskapsdepartementets føringer for Forskningsrådets departementsvise rapporter, jf. Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for 2019. Nedenfor følger en nærmere spesifisering av hva Olje- og energidepartementet forventer at rapporteringen inneholder.

Aktivitetsrapporteringen skal kombineres med kvalitative vurderinger, herunder overordnede redegjørelser av hvordan satsingene på energi- og petroleumsområdet over tid bidrar til målene omtalt i punkt 2. Vurderingene skal også omfatte resultater av internasjonalt forskningssamarbeid.

Olje- og energidepartementet ber i tillegg om:

- Rapportering på oppfølgingen av Energi21 og OG21 gjennom Norges forskningsrådets aktiviteter og virkemidler.
- Gode eksempler på forskningsprosjekter og -resultater fra hele departementets ansvarsområde.
- Tildelingsprosent i siste års prosjektutlysninger i ENERGIX, PETROMAKS 2, DEMO 2000 og CLIMIT, både når det gjelder antall prosjekter og omsøkt beløp. Departementet ønsker også en oversikt over hvor stor andel av prosjektsøknadene vurdert til høy kvalitet (karakter 5 og høyere) som har blitt tildelt støtte.
- Rapportering på prosjekter med finansiering fra PETROMAKS 2 og DEMO 2000 med relevans for reduserte klimautslipp eller energieffektivisering.

Rapportering til IEA

Årlig rapportering til IEA som viser forskningsstatistikk på områdene petroleum, energi og karbonhåndtering skal sendes til departementet **innen 27. januar 2019**. Det vil bli sendt en egen bestilling i tråd med etablert praksis.

6 Planlagte møter i 2019

Dato	Styringsmøter - sentrale tema	Sted
Fredag 7. juni (kl. 9-12)	Årsrapport for 2018 Budsjettforslag for 2020	Norges forskningsråd
Fredag 6. desember (kl. 9-12)	Foreløpig tildelingsbrev for 2020 Ev. satsingsforslag for 2021	Olje- og energidepartementet

Det planlegges følgende tematiske møter mellom Olje- og energidepartementet og Norges forskningsråd i 2019:

Dato	Tema
Fredag 5. april, kl. 9-11	PETROMAKS 2
Fredag 12. april, kl. 9-11	ENERGIX
Tirsdag 30. april, kl. 9-11	DEMO 2000
Fredag 10. mai, kl. 9-11	FME-ordningen
Tirsdag 14. mai, kl. 9-11	PETROSENTER
Tirsdag 21. mai, kl. 9-11	CLIMIT

Departementet vil komme nærmere tilbake til dagsorden for møtene på et senere tidspunkt. Øvrige møter avtales etter behov.